

ПРОТОКОЛ

№ 248

София, 17.12.2018 година

Днес, 17.12.2018 г. от 13:03 ч. се проведе открито заседание на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) в състав „Водоснабдяване и канализация“, ръководено от председателя доц. д-р Иван Н. Иванов.

На заседанието присъстваха членовете на Комисията Светла Тодорова, Ремзи Осман, Пенка Трендафилова и главният секретар Росица Тоткова (без право на глас).

На заседанието присъстваха Е. Маринова – директор на дирекция „Правна“, И. Касчиев – главен директор на главна дирекция „Водоснабдителни и канализационни услуги“, А. Вучкова-Гюрова – и. д. началник на отдел „Цени и бизнес планове-водоснабдителни и канализационни услуги“ и експерти на КЕВР.

Заседанието се отразяваше от представители на средствата за масова информация.

Председателят доц. д-р Иван Н. Иванов откри заседанието и констатира, че не са налице правни пречки за провеждането му.

„Софийска вода“ АД, „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД, гр. Смолян, „Водоснабдяване и канализация - Варна“ ООД, „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД, гр. Пловдив, „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Силистра, „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Кърджали, „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Русе, „Напоителни системи“ ЕАД, „ВиК-Златни Пясъци“ ООД, „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Перник, „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Монтана, „Водоснабдяване и канализация - Шумен“ ООД, „Водоснабдяване и канализация - Сливен“ ООД, „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД, гр. Бургас, „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД, гр. Ямбол, „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Враца, „Водоснабдяване и канализация Добрич“ АД, гр. Добрич, „Инфрастрой“ ЕООД, гр. Брацигово, „ПСОВ-ЛЕКО КО“ ЕООД, гр. Радомир, „Верила Сървис“ АД, „Водоснабдяване и канализация - Видин“ ЕООД, гр. Видин, „Водоснабдяване и канализация Йовковци“ ООД, гр. Велико Търново, „ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас“ АД, „В и К“ ООД, гр. Габрово, „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД, гр. Плевен, „ВиК-Кресна“ ЕООД, гр. Кресна и „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД, гр. Благоевград са уведомени за провеждане на заседанието с писмо на КЕВР с изх. № В-17-00-4/07.12.2018 г. и изпращат свои представители.

На заседанието се явиха:

- г-н Васил Тренев – изпълнителен директор на „Софийска вода“ АД;
- г-н Любомир Филипов – представител на „Софийска вода“ АД;
- г-н Мариян Николов – управител на „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД, гр. Смолян;
- г-н Валентин Вълканов – управител на „Водоснабдяване и канализация - Варна“ ООД;
- г-жа Жанина Бакалова – упълномощен представител на „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Силистра;
- г-н Славчо Славков – управител на „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Кърджали;
- г-н Сава Савов – управител на „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Русе;
- г-жа Наташа Стоянова – ръководител на отдел „Финанси“ във „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Монтана;
- г-н Георги Султанов – главен инженер във „Водоснабдяване и канализация – Сливен“ ООД;
- г-н Ганчо Тенев – управител на „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД, гр. Бургас;
- г-н Стоян Радев – управител на „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД, гр. Ямбол;
- г-н Ангел Престойски – управител на „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Враца;
- г-жа Евка Гюрова – главен инженер във „Верила Сървис“ АД;
- г-н Георги Владов – управител на „Водоснабдяване и канализация – Видин“ ЕООД, гр. Видин;
- г-жа Галина Енчева – главен счетоводител на „Водоснабдяване и канализация – Видин“ ЕООД, гр. Видин;
- г-жа Богдана Златкова – ръководител на направление „Финанси“ във „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД, гр. Благоевград;
- г-н Евгени Янчев – представител на „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД, гр. Благоевград;
- г-н Атанас Недялков – управител на „Инфрастрой“ ЕООД, гр. Брацигово.

„Водоснабдяване и канализация“ ЕООД, гр. Пловдив, „Напоителни системи“ ЕАД, „ВиК-Златни Пясъци“ ООД, „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Перник, „Водоснабдяване и канализация - Шумен“ ООД, „Водоснабдяване и канализация Добрич“ АД, гр. Добрич, „ПСОВ-ЛЕКО КО“ ЕООД, гр. Радомир, „Водоснабдяване и канализация Йовковци“ ООД, гр. Велико Търново, „ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас“ АД, „В и К“ ООД, гр. Габрово, „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД, гр. Плевен и „ВиК-Кресна“ ЕООД, гр. Кресна и не изпращат свои представители, които да изразят становище на дружеството относно изменение на одобрените цени на ВиК услуги за 2019 г. по реда на чл. 6, т. 2 и чл. 29 от Наредбата за регулиране на цените на водоснабдителните и канализационните услуги.

На заседанието се явиха и:

- г-н Валентин Гетов – началник на отдел в Министерство на регионалното развитие и благоустройството;
- г-жа Мая Манолова – Омбудсман на Република България;
- г-н Стефан Желев – Областен управител на Област Шумен;
- г-н Боян Тодоров – заместник – кмет на Община Шумен;
- г-н Благой Козарев – представител на Българска асоциация по водите;

- г-н Петър Калинков – представител на Българска асоциация по водите;
- г-н Георги Христов – представител на ДНЕС;
- г-н Емил Георгиев – представител на Федерация на потребителите;
- г-н Огнян Винаров – представител на Граждански контрол;
- г-н Минчо Христов – гражданин;
- г-н Венцислав Митовски – гражданин;
- г-н Ангелаки Гоцев – гражданин;
- г-н Красимир Богоев – заместник-председател на Национален браншови синдикат „Водоснабдител“ към КНСБ.

На откритото заседание беше разгледан доклад с вх. № В-Дк-303/04.12.2018 г. относно изменение на одобрените цени на ВиК услуги за 2019 г. по реда на чл. 6, т. 2 и чл. 29 от Наредбата за регулиране на цените на водоснабдителните и канализационните услуги. Докладът, изготвен от работна група в състав: Ивайло Касчиев, Елена Маринова, Хриси Йорданова-Цветанова, Румяна Костова, Лолита Косева, Ани Вучкова – Гюрова, Христина Попова-Ангелова, Силвия Маринова, Йовка Велчева, Надежда Иванова, Ненко Ненков, е приет с решение на КЕВР на закрито заседание по т. 1 от протокол № 240/07.12.2018 г. и публикуван на интернет страницата на Комисията.

Огнян Винаров – Граждански контрол:

Г-н Председател, имам процедурно предложение.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Кажете, г-н Винаров.

Огнян Винаров – Граждански контрол:

В мен е протоколът от заседанието на подкомисията в Народното събрание, която наблюдава дейността на КЕВР. В т. 2, по Ваше предложение, на г-н Кочков и г-н Касчиев, както и на депутатите Валентин Николов и Таско Ерменков, се взе решение, тъй като отсъства МРРБ – което изготвя нова наредба и промени в закона, Министерство на околната среда и водите и Министерство на здравето, което проверява качеството на водите, този въпрос да се отложи за месец януари. Поддържате ли своето становище и това на Комисията, или това Народно събрание, което Ви избра, днес трябва да узнае, че Вие не се съобразявате с това, което сам сте предложили и Комисията е решила? Протоколът е тука. Могат да го видят и медиите...

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Моля Ви, прочетете моите думи, където съм казал, че настоявам да се отлага заседание.

Огнян Винаров – Граждански контрол:

Сега ще ги прочета.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Инж. Винаров, няма да го намерите!

Огнян Винаров – Граждански контрол:

Протоколът е при Вас.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Аз не съм го ползвал с момента.

Огнян Винаров – Граждански контрол:

Не може... Вие предлагате... Къде е г-н Кочков? Той да каже. Аз съм направил писмено изложение.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Вижте, инж. Винаров...

Огнян Винаров – Граждански контрол:

Къде са тези министерства? Няма ги.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Щом ги няма, тръгнете си и Вие, като не искате да чуete това, което ще кажат хората, които са поканени тук. Това са управителите и представителите на ВиК дружествата от страната. Давам думата – както прочетох тези дружества и техните представители. Давам думата на г-н Васил Тренев, който е ръководител на „Софийска вода“ АД.

Васил Тренев – изпълнителен директор на „Софийска вода“ АД:

„Софийска вода“ АД няма коментар по доклада, т. е. съгласни сме с доклада. Това, което искам само в допълнение да кажа е, че Република България е законова държава и както КЕВР, така и всички оператори, както и аз като гражданин, спазваме законите. Приветствам в това отношение КЕВР – като институция, която спазва законите и в сроковете, които са определени в законите, излиза с доклад и организира това публично обсъждане.

Мариян Николов - управител на „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД, гр. Смолян:

„ВиК“ ЕООД, гр. Смолян има коментар към така предложения доклад от работната група. В частта за комплексната оценка на битови и приравнени към тях потребители има техническа грешка. Ние с г-н Касчиев преди заседанието я коментирахме, но трябва да бъде отразена в протокола. При механичния сбор на отделните цени в комплексната услуга има сбъркани цифри. Вместо 2.374, би трябвало да е 2.473. Това е за „ВиК“ ЕООД, гр. Смолян.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-н Николов. Вие казахте, че сте разговаряли с директора на дирекция „ВиК“. Това ще бъде взето предвид.

Валентин Вълканов – управител на „Водоснабдяване и канализация - Варна“ ООД:

„Водоснабдяване и канализация - Варна“ ООД и неговото ръководство нямат забележки по отношение на доклада. Считаме, че това, което се предлага от страна на регулатора, е правилно, тъй като виждаме какво се случва навън. Хората искат да се повишават стандартите, да се повишават нивата на услугите. Това не би могло да стане без увеличаване на цените. В определена степен, тъй като това, което разгледахме се отнася само до моментното състояние на инфлацията за „Водоснабдяване и канализация - Варна“ ООД... Виждаме, че цената на електрическата енергия в момента се повишава и би следвало и там да се има предвид в следващия период, че разходите, които ние ще имаме по отношение на цената на енергията, са доста сериозни и тъй като сме в процедура, а не сме сключили договор с тези, които са спечелили, желанието на спечелилите е да не сключват договор, което означава да отидем на свободния пазар, където цената ни се вдига двойно. Моля, Комисията да разсъждава по този въпрос и да го има предвид.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Надявам се писмено да заявите Вашето становище.

Жанина Бакалова – упълномощен представител на „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Силистра:

Въздържам се от изказване.

Славчо Славков – управител на „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Кърджали:

Нямаме забележки към доклада, но искам само да вметна, че неправилно се отрази всичко това в медиите, тъй като се цитираше, че само в Кърджали се намалява цената на водата. Не е точно така. Намалява се само цената на пречистването. Всички знаем, че цената е комплексна. Цената на водата се увеличава навсякъде. Точно сега трябва да отговоряме защо във всички други населени места се увеличава, а само в Кърджали и Момчилград ще бъде намалена с три стотинки. Тези изявление просто не трябва да се поднасят.

Сава Савов – управител на „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Русе:

„Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Русе няма забележки по отношение на доклада. Считаме, че докладът правдиво отразява ангажиментите, които е поело „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Русе по отношение изпълнението на бизнес плана. Разходите, които сме извършили по отношение на отвеждане и пречистване, са по-малко от тези, които сме поели като ангажимент по бизнес план. Това води до незначително намаляване цената на услугата в тази ѝ част. За „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Русе проблем ще бъде подобен проблем, какъвто имат Варна и всички колеги и ВиК-та, които добиват и транспортират водата със значително количество електрическа енергия. Ще използваме всички резерви на дружеството, за да тушираме това негативно влияние на цената на енергията, която е моментната на борсата. Приемаме доклада.

Наташа Стоянова – ръководител на отдел „Финанси“ във „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Монтана:

Приемаме доклада.

Георги Султанов – главен инженер във „Водоснабдяване и канализация – Сливен“ ООД:

„Водоснабдяване и канализация – Сливен“ ООД няма претенции към доклада.

Стоян Радев – управител на „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД, гр. Ямбол:

„Водоснабдяване и канализация“ ЕООД, гр. Ямбол приема доклада без забележки, но по същия начин, както колегите от Русе, най-вероятно ни предстои искане за актуализиране на бизнес плана през следващата година – в резултат на очакваното увеличение на разходите за Фонд „Работна заплата“ и електроенергия.

Ганчо Тенев – управител на „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД, гр. Бургас:

Нямаме сериозни забележки към доклада. За цената в Бургас Комисията е отчела влизането на много помпени и пречиствателни станции по морето, които така или иначе трупат разходи. „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД, гр. Бургас ще представи писмено становище. Одобряваме доклада на Комисията.

Ангел Престойски – управител на „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Враца:

Относно доклада - приемаме направените изводи, включително с ограниченията, които са ни заложили. Това неминуемо ще се отрази върху нашите инвестиции. Това трябва да се има предвид от Комисията. От друга страна имаме една забележка. Тя е в посока на това, че в бъдеще е хубаво Комисията да прецизира кои са тези търговци, които са приравнени към битовите потребители. Това искам да бъде прецизирано, тъй като във всички документи, които сме подписали при присъединяването си към Европейския съюз няма такова разграничение. Там са разграничени само битовите потребители. Изрично е записано, че всички други трябва да плащат спрямо замърсеността. Замърсителят плаща на този принцип. Там не са разделени, но има такива приравнени търговци. Само в нашите цени го има това. Това изискване изрично е написано от Европейския съюз, за да може битовите потребители да имат поносими цени. С други думи – търговците, които извършват някакво замърсяване на отпадъчните води, трябва да си плащат според степента на замърсеност, а не да ги приравняваме към битовите потребители. Битовите потребители трябва да бъдат извадени в отделна категория, каквито са препоръките на Европейския съюз.

Евка Гюрова – главен инженер във „Верила Сървис“ АД:
Съгласни сме с доклада.

Георги Владов – управител на „Водоснабдяване и канализация – Видин“ ЕООД, гр. Видин:

Приемаме като цяло доклада, който е изготвен относно повишение цената на водата във „Водоснабдяване и канализация – Видин“ ЕООД, гр. Видин. Заставаме твърдо зад тази цена. Искам само да помоля, ако е възможно... Нашата последна цена е приета от първи юли. Инфлацията, която е изчислена от първи юли досега, която е заложила във формулата, бих искал, ако може, да се преразгледа. Ние тези цени ги уточняваме в продължение на цяла година и не съм сигурен дали правилно е отразена инфлацията.

Доц. д-р И. Н. Иванов:
Ще получите отговор.

Георги Владов – управител на „Водоснабдяване и канализация – Видин“ ЕООД, гр. Видин:

Да поясня нещо относно цената. Може да бъде полезно в следващите дискусии. Ще дам един пример. Аз съм го давал и друг път. От първи януари се увеличава минималната работна заплата и искам да кажа, че във „ВиК – Видин“ сто човека от персонала са на минимална заплата и една трета от цената, която в момента получаваме, отива за покриване на разходите по увеличената работна заплата в дружеството. Остават две трети за всички останали дейности за предприятието. Трябва да се има предвид и това. Има региони, в които Фонд „Работна заплата“, поради различни обстоятелства, има голяма тежест върху цената. Нека да се има предвид, че ние трябва да спазваме тези постановления на Министерски съвет за увеличаване на минималната заплата и т.н.

Богдана Златкова – ръководител на направление „Финанси“ във „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД, гр. Благоевград:
Приемаме всичко, което е изложено в доклада.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Колеги, чуваме становищата на всички представители, заявили участие от ВиК операторите. Преминаваме към изказвания на представители на институции, министерства, организации и граждани. Най-напред давам думата на представителя на

Министерство на регионалното развитие и благоустройството – на началник на отдел Валентин Гетов.

Валентин Гетов – началник на отдел в Министерство на регионалното развитие и благоустройството:

Нямам специално изказване. Приемаме доклада.

Мая Манолова – Омбудсман на Република България:

Аз съм тук заради тревогата на гражданите от предстоящото увеличение на цените, както се разбира практически – във всички ВиК асоциации, както и поради десетките жалби, които постъпват в институцията, свързани с цената на водата, с качеството на услугата, изобщо с отношенията между гражданите и ВиК дружествата. Да, аз съм наясно, че предложеното увеличение на цената на водата във ВиК дружествата е предварително заложено, че фигурира в съответните нормативни документи и в предходни решения на КЕВР, но това, че е заложено и предвидено, не означава, че е справедливо. Казвам ясно: това увеличение на цената на водата не е справедливо. Не е справедливо, на първо място, поради липсата на социална поносимост, заради ниските доходи на българските граждани, заради социалната непоносимост от едно такова повишение. Всъщност с най-висок процент се увеличава цената на водата във „ВиК – Видин“: 21,99, Бургас, София, Благоевград, Добрич. В същото време социалната поносимост на цената на ВиК услугите за 2019 г. за тези региони намалява в сравнение с 2018 г. За Видин – с 13,20%, за Бургас – с 32,35%, за София – град – с 24,04%, за Благоевград – с 40,26%, за Добрич – с 27,63%. Това показва, че доходите на домакинствата намаляват на фона на увеличението на цените на водата в съответните региони и в съответните ВиК асоциации. Реално това още повече утежнява и без това влошаващото се финансово състояние на българските домакинства предвид ръста на основни стоки и други услуги. На второ място. Реално липсва подобрение на качеството на услугата. Липсва подобрение на качеството на водата. Липсва подобрение на показателите, които се отнасят до загубите вода. Липсват реално извършени инвестиции. Ще цитирам един сравнителен анализ, изготвен от КЕВР за ВиК сектора, от който става ясно, че за 2017 г. няма подобрение на показателите за качеството на услугата, касаещи загубите на вода. Загубите на вода продължават да са 61,24%, т.е. увеличаването на цената на водата не кореспондира с качеството, със загубите и с реално извършените инвестиции. Какво може да се направи? Какви са нашите предложения? ...Освен, че ние не приемаме предложените увеличени цени в доклада, изготвен от КЕВР. На първо място. Настояваме за преразглеждане на бизнес плановете на ВиК асоциациите. Всъщност ние вече предложихме преразглеждане на бизнес плана на ВиК асоциацията в Шумен, защото не само за Шумен, не само за Кърджали, където е установено, че не се изпълняват заложените показатели, съмнението на гражданите е, че ВиК дружествата не изпълняват своята част от отговорности, свързани с тези бизнес планове. Единствените, които ясно и категорично изпълняват своя ангажимент, са гражданите, защото те нямат избор. Те плащат по-високата предвидена цена на водата. Дали в същото време ВиК изпълняват своята част от ангажиментите по тези договори? Мисля, че тук е уместно да зададем въпрос и да чуем отговор от КЕВР какви са ползите за гражданите от увеличенията на цената на водата, не само от предстоящото, но и от досега направените увеличения. Какви са ползите? Подобри ли се качеството? Или загубите са по-малко? Или бяха направени инвестиции? Ако такива реални ползи не са налице по отношение на ВиК асоциациите, тогава е неизбежно преразглеждането на техните бизнес планове. Следващо, за което настояваме, са ясни критерии за социалната поносимост на ВиК услугата. Ясни и предвидими критерии. Разполагаме с едно писмо от Националния статистически институт по повод на наш въпрос. От него става ясно, че всъщност КЕВР избира данните от кое изследване за социалната поносимост за водата да приложи. Би следвало гражданите да са наясно, всички ние да сме наясно кога, как и защо се

използват едни или други данни. Тук, макар че въпросът не е към КЕВР, но мисля, че трябва да прозвучи. Крайно време е правителството да предприеме мерки за социално подпомагане на водно бедните хора, защото, освен енергийно бедни, в България вече има и водно бедни хора, които не могат да си позволят да плащат толкова скъпа вода. Ще настояваме също така и за нормативни промени. Тук отново въпросът не е към КЕВР, но е ясно, че законът, в частта, която предвижда единна цена в рамките на една ВиК асоциация, не е справедлив. Хората не разбират защо при положение, че става дума за гравитачна вода, трябва да плащат огромни сметки. Начинът на приемане, обсъждане на бизнес плановете и как това се отразява върху цената на водата също трябва да бъде коригирано в нормативната база. Наясно съм и трябва да го кажа, макар да смятам, че и по-голямата част от присъстващите са наясно, че като Омбудсман не мога да спра това решение, не мога да повлияя върху решението на КЕВР за цената на водата, но мога да поставям проблемите на масата и мога да настоявам за това, тези проблеми да бъдат решавани, да има отговор на въпросите, които поставят българските граждани. Очаквам и КЕВР да отговори на въпросите, които поставих. Това са въпроси, които интересуват и хората, които са на улицата пред КЕВР, а и всички български граждани.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Благодаря, г-жо Манолова. По тези въпроси, които са към КЕВР, вероятно след изказванията на другите участници ще чуете някои отговори.

Стефан Желев – Областен управител на Област Шумен:

Във връзка с представения за обсъждане доклад относно изменение на одобрените цени на ВиК услуги за 2019 г. за Област Шумен, се обръщам към Вас - в качеството си на председател на Асоциацията по ВиК, за да изразя категоричното си несъгласие с предстоящото увеличаване на комплексната цена на ВиК услугите за битовите потребители. С решение от 25.09.2017 г. КЕВР одобри бизнес плана за развитие на дейността на „Водоснабдяване и канализация - Шумен“ ООД за периода 2017 – 2021 г. и одобри цените, които скочиха тогава много. В публикувания доклад от двете Ваши дирекции: „ВиК услуги“ и „Правна“ се предвижда увеличение, с което комплексната цена за битови и приравнени към тях потребители за Шумен става 3,40 с ДДС на кубик. Социалната цена е 3,51. Разликата е само 11 стотинки. Това поредно увеличение на услугата, понеже от приемането на бизнес плана това не е за първи път, макар и обосновано с отчетения инфлационен индекс, е несправедливо за качеството на услугата, която предоставя операторът. На практика през последните 15 месеца цената на услугата се покачи драматично без потребителите на „питейна“ вода в областта да получават по-добра и качествена услуга. Думата питейна е в кавички, тъй като водата, която се подава към потребителите, е поливна. Не е питейна вода и е с най-високата цена в нашата страна. По данни на РЗИ – Шумен водата, която жителите не пият, но би трябвало да пият, по микробиология е добре, но има завишена мътност, т.е. не отговаря на качеството. Като областен управител и председател на Асоциацията по ВиК, когато станах областен управител, поех отговорността за развитие на ВиК сектора, тъй като този сектор много години беше изоставен и в плачевно състояние. Изразих и аз, и кметът на Шумен, и общински съветници, и много други граждани изразиха положително отношение. Направихме всички възможно да убедим гражданите, че трябва да приемем бизнес плана на ВиК дружеството. Бизнес планът трябва да се приеме, тъй като той е един от елементите, с които можем да кандидатстваме за подобряване на инфраструктурата пред ОП „Околна среда“. Сега проектите се готвят, но те още не са влезли в сила, т.е. от петнадесет месеца промяна на качеството на водата няма, а цената на водата се увеличава. Как да Ви кажа? Търпението на гражданите е на ръба. Чувството за несправедливост е ескалирало до крайност. Искам да Ви кажа, че това чувство отблъсква хората от държавността, от държавните институции и не вървят нещата на добре. Това, което искат гражданите на град Шумен, не говоря за град Шумен, говоря за

Област Шумен, е цената на водата да се замрази на сегашното ниво, докато пречиствателната станция за питейна вода не бъде построена. Обществената поръчка е пусната за нея.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

...И финансирането е осигурено.

Стефан Желев – Областен управител на Област Шумен:

И финансирането е осигурено. Тогава ще имаме чувство за справедливост, че действително може да се вдига цената по такава причина, каквато казвате. Сега просто не виждам. Моля, когато взимате решение, да се има предвид, че това решение оказва директно влияние върху живота на 185 000 жители в Област Шумен.

Боян Годоров – заместник – кмет на Община Шумен:

Като представител на Община Шумен подкрепям становището на областния управител. Нашето мнение е, че цената на водата не може да се повишава при положение, че е запазено същото качество и скоро тя е повишена.

Стефан Желев – Областен управител на Област Шумен:

Може ли само да допълня?

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Заповядайте!

Стефан Желев – Областен управител на Област Шумен:

Имаме изразени становища от кмета на Шумен, областния управител и Омбудсмана на Шумен, които са аналогични на това, което казах.

Благой Козарев – представител на Българска асоциация по водите:

Българска асоциация по водите няма забележки към доклада.

Петър Калинков – представител на Българска асоциация по водите:

Може ли и друг представител на Българска асоциация по водите да се изкаже?

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Аз очаквах да има единно становище на Българска асоциация по водите. Очевидно случаят не е такъв. Заповядайте!

Петър Калинков – представител на Българска асоциация по водите:

Българска асоциация по водите принципно подкрепя доклада на КЕВР. Просто искам още няколко думи да кажа отгоре, тъй като очевидно се дискутира цената на водата и нейното увеличение. Аз съм преподавател, професор в катедра „Водоснабдяване и канализация“. Цял живот това ми е професията. Познавам сектора от времето, когато съм завършил висше образование и досега аз имам тясна връзка и отношение към него и неговата работа.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

В УАСГ?

Петър Калинков – представител на Българска асоциация по водите:

В УАСГ – катедра „Водоснабдяване и канализация“. Няма как да не се увеличава цената на водата. Аз разбирам г-жа Мая Манолова. Тя нахвърли неща, за които принципно е права, но искам и секторът да се развива. Няма начин секторът да се

развива без да има приходи. Приходите няма откъде да дойдат, освен чрез цената на водата. Правят се инвестиции. Има Фонд „Работна заплата“. Определено мога да кажа по отношение на Фонд „Работна заплата“, че пряко влияе върху кадрите, които секторът привлича и които работят в него. Аз имам преки наблюдения върху това какви кадри идват при нас да се обучават. Бяха години, когато ние редовно обучавахме минимум три студентски групи. Това са средно 80-90 човека. Тогава беше престижно да завършиш ВиК. Ние приемахме студенти с възможно най-високия бал в университета. Сега това вече го няма, забравено е. Ние не можем да попълним бройката, която държавата отпуска за специалността – 20-25 човека и то с много, много, много зор. Караме дори и ВиК управителите по някакъв начин да помагат, да дават стипендии, за да има кадри за сектора. Не е привлекателна тази специалност, защото заплатите са ниски. Заплатите са ниски, защото те пряко имат отношение към цената на водата. Към цената на водата имат отношение и приходите, които се събират. За съжаление при много от ВиК операторите, особено при тези, които се споменаха – като Видин, Монтана, Враца, Добрич, приходите намаляват. Това не е защото цената се е увеличила или малко се е увеличила, а защото потреблението спада. Потреблението е онова, което трябва да генерира приходи, за да могат нормално да работят ВиК дружествата. То намалява, защото населението намалява. Това, което остава, е по-възрастно население. То по-малко харчи вода и намалява като бройка. Съгласен съм с г-жа Манолова, че трябва да има някакъв държавен механизъм, който да компенсира водно бедните, както тя ги нарече. В това направление МРРБ имаха идея. Заместник-министърът, който преди няколко месеца смениха, г-жа Малина Крумова работеше по Закон за ВиК. Там бяха предвидени два механизма именно за компенсиране на тези, които не могат да си плащат водата. По някакви причини я смениха и Законът за ВиК умря заедно с нейното преместване. Имаше представител тук на МРРБ. Нищо не каза какво се случва с този закон - ще го има ли, няма ли да го има. За тези, които не могат да си плащат водата, трябва да има механизъм, с който да бъдат компенсирани и да може секторът да върви. Иначе е омагьосан кръг. Загубите на водата. Голям проблем. Няма как да се справи която и да е компания със загубите без инвестиции, а инвестициите идват с приходи, които трябва да се генерират. Две думи, тъй като участвам и в подготовката на регионалните проектоинвестиционни проучвания. Там идва грант – средно 80% от Европейската комисия. Трябва всички да знаят, че няма как, независимо, че това е грант, онова, което се построи като капиталовложение след това то отново да не се върне и да е необходимо увеличаване на цената, защото там ще бъдат необходими амортизации. За всички тези милиард и половина, които трябва да се вложат, сложете амортизации средно от 3 до 5%. Някои са и повече. Ще видите колко ще се увеличава отново цената. Това е положението. Няма Параграф 22. Цената ще се увеличава щем или нещем, защото искаме да се подобряват нивата на услугите, искаме да работят свестни инженери, за да могат да внасят най-новото, което в света е известно. Това става с кадърни хора, които работят за заплата, а не за подаяние.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Благодаря Ви, проф. Калинков. Обяснихте някои неща както преподавател обяснява на студенти. Колеги, остават шестима заявили участие представители. Трима от тях са на неправителствени организации, на които последователно ще дам думата. След това ще дам думата на трима, които са граждани и също желаят да вземат думата и да изразят отношение. Ще Ви моля само да не злоупотребявате с много просторни изказвания. Кажете най-важното, а иначе под писмена форма може да си представите своите становища.

Георги Христов - Гражданско движение „ДНЕС“:

Първо. Ще си позволя да поздравя шуменци и да им пожелаая и за в бъдеще да бъдат толкова критични и отговорни към този сектор. Второ. Ще си позволя забележка

към преждеговорищия професор като кажа, че водата е природно благо, което има отношение към жизнените функции на човека и на тези около него. То няма цена. Водата няма цена. Цена имат ВиК услугите и като такива те трябва да бъдат така отмерени в образуването на цената, че да се съобразяват с това изискване към водата като към природно благо. Аз съм представител на Гражданско движение „ДНЕС“ и трябва да Ви кажа, че ние имаме структури в цялата страна. Вие знаете, но пак го повтарям. Вие като обявихте поредното увеличение без никаква обосновка, в страната е бунт. Трябва да Ви кажа, че хората се чудят как да реагират. Онзи ден се обади един познат от едно село край София, който има 35 крави. Пита ме дали трябва да коли кравите. Ако смятате, че с три кубика ще оправите хората, които имат нужда от вода, Вие много грешите - кой ще копае кладенци, откъде ще вземат вода. В същото време циганите не плащат абсолютно нищо. Затова ние считаме, че на този хаос, който съществува в управлението на водния сектор на страната и особено в ценообразуването, трябва да се сложи край. Ние вече сме информирали и сме поискали от Народното събрание това нещо да започне незабавно. Още повече, че ние сме внесли 21 страници анализ на водния сектор в страната. В него има конкретни предложения кой какво трябва да направи, за да има ред в този сектор. Съгласно нормативната уредба, в страната се занимават шест министерства с този воден сектор. Съгласно чл. 5 основното министерство е Министерство на околната среда и водите. Къде тук е представителят на Министерство на околната среда и водите? Нещо повече. Те прехвърлиха най-важните функции на Министерство на регионалното развитие и благоустройството. Ония подписаха двадесет договора със Световната банка, която иска да заграби всички ресурси в страната и сега те командват. Тази Малина Крумова е изключително несполучлив човек. Тя създаде тези неща, които ни взривиха. Не искам към нея да бъдат отправени хвалебствия. Сега ние не разбираме каква е целта на това надстройване на цените, защото това не е определяне на цени. Това е надстройване на цени. Това е една манипулация с нормативната уредба. Аз направих усилие и погледнах във Вашия доклад - на какво се основава това надстройване на цени. Това не е определяне на цени. Единственият метод, което е световно признат още от Уилям Петри, Давид Рикардо, Маркс и т.н. е калкулативният метод. Къде е калкулативният метод? Вижте каква нормативна уредба! Седем броя нормативна уредба. Това е все едно да качиш мистър Сенко на сцената и да започне той да жонглира с такива неща. Второ. Методи за ценово образуване. Вижте какво нещо. То са хиксове, то са неща, от които човек да се удивлява – как може да се използват такива щуротии в едно ценообразуване на един изключително важен продукт. Трябва да Ви кажа, че България е на четвърто място в Европа по водни ресурси, а ние искаме да се бием с цените като с Израел. Освен това. По специалните водни ресурси ние сме само след Кисловодск в Северен Кавказ. Как може този ресурс, който ние владеем най-много в Европа, да бъде повишаван до такава степен и да се изчисляват такива поносимости, които са абсурд? Няма поносимост, няма водно бедни. Когато се говори за вода, няма водно беден. Човек трябва да има неограничен достъп до водата. Затова не трябва да се допускат никакви такива измислици в тази работа. Първо. Второ. Аз питам... Вие понеже сте представители на политическите партии... Вашите партии-майки одобряват ли това предложение, което Вие правите сега за още по-голямо повишение на цената? Това е изключително важен въпрос и искам след това да отговорите дали Вие си правите, което искате, или това е съгласувано с тези, които утре ще искат хората да гласуват за тях. Пак ще кажа, че не може да има поносимост, защото... както е при застраховането – да има не само гражданска застраховка, но да има и държавна застраховка. Как може само една страна да поема ангажименти и да плаща? Сега всички ВиК дружества акламират Вашето решение. Аз дори се учудвам на такива дружества като Варна, Монтана, Сливен, Ямбол, Бургас, Враца, които пролетта на миналата година излязоха на бунтове. В Берковица дори и ВиК-то излезе на бунт. Как може да подкрепят такова нещо? Те в чие име работят? Затова ние държим на тези предложения, които сме направили. Те са: веднага, незабавно да се прекрати обсъждането на повишаването на цени, докато въпросът не се

разгледа в Народното събрание. Второ. Да се подготви компесаторен механизъм, защото всички ВиК дружества са държавна собственост. Дали се пряко държавни, или чрез общините, но са държавна собственост. Който е собственик, трябва да се грижи и за инвестиции, и за битността на това дружество, и за неговата издръжка. Не може чрез инвестиции. Инвестициите не са ценообразуващ елемент. Не може инвестициите да се прехвърлят в цената на услугата, защото е некоректно. Затова ние искаме да се изгради такъв компесаторен механизъм, защото къде са приходите от тия, които произвеждат електроенергия от вода? Къде са приходите от най-големите потребители на вода – циганите? Къде са приходите от производителите на безалкохолни напитки. Ние скоро вече няма да пием вода, а ще пием Кока-Кола, защото тя е по-евтина от водата. Конкретен пример ще кажа със „Софийска вода“ АД. „Софийска вода“ АД използва ресурсите по един от най-некоректните и най-убийствените методи. Това е концесията. „Софийска вода“ АД не изпълнява нито един показател от концесията. Това е за цената, която там е написана: 4 стотинки и нещо. Това е за загубите, които те трябваше на шестата, на единадесетата, на четиринадесетата година да ги доведат до 30%. Те си продължават да са 60% и т.н. и т.н. Защо ще им дават още цена? Какво направи „Софийска вода“ АД, че да ѝ се дават още пари отгоре? Нека да отговори някой. Нека да видим има ли основание да се дава такова нещо. Затова ние на базата на конструктивния подход още веднъж Ви предлагаме да не гледате най-после с вражда към нас. Вие сте враждебни към нас, към тези, които представляваме потребителите. Искам да Ви кажа още веднъж и съм го казал много пъти. Аз съм тук и представлявам Гражданско движение „ДНЕС“ на основание чл. 1, ал. 2 от Конституцията. Чл. 1, ал. 2 от Конституцията, а не съм някакъв от улицата. Затова ние настояваме... Колко пъти сме изпращали анализи за какво ли не? Вие нито веднъж не поехте ангажимент да се срещнете с нас на работна среща. С тях се срещате колкото искате, а с нас - нито веднъж. Кого чувате Вие? Как ни чувате? Кои сте Вие, че няма да ни чувате? Нещо повече. Тук имаше един скандал. Г-н Йорданов, когато разглеждахме въпроса за природния газ, си опъна ръкавите и каза: „Сега да кажа нещо за публиката“. Извинявайте, но дайте да се разберем веднъж завинаги дали ни приемате като публика. Ако Вие смятате, че ние сме публика, ние имаме друг начин. Освен конструктивен диалог, има и граждански натиск. Ние имаме два референдума със 730 000 подписа. Единият е на Слави Трифонов. Вие мислите, че ние не можем да изкараме народ в цялата страна? Това ли е подходът? Да ходим и да се бием на бариерите? Затова Ви апелирам: Спрете разглеждането на тази надстройка на цени, защото тя няма никакво основание. Всички тия тука членчета, Q-та, i-та, у-ци и т.н. въобще не определят цената на тези услуги.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Надявам се, че ще депозирате писмено становище.

Емил Георгиев – представител на Федерация на потребителите:

Днес не само хората долу, но и хората в много региони на страната очакват с нетърпение Вашето решение. Мисля, че никой не се съмнява, че едно обществено обсъждане защитава обществения интерес. Днес на това заседание общественият интерес видимо се защитава от ВиК операторите, от кметовете и комплименти на органите на местно самоуправление на Шумен и областната управа, но задължително трябва да се чуе и становището на потребителите, защото в края на краищата те са във фокуса на взимането на това решение. В тази връзка ми е много интересно дали някое водно дружество е представило в своя бизнес план обществено обсъждане, на което са присъствали гражданите и потребителите. Лично аз се съмнявам и съм дълбоко убеден, че няма такъв случай. Преди да представя официалната позиция на Федерацията на потребителите, ще взема отношение, г-н Иванов, по няколко пасажа от Протокол № 5 от редовното заседание на подкомисията на Комисията по енергетика, проведено на 06.12.2018 г. и специално по втора точка – дискусията относно реформа във водния сектор.

Разбрах, че днес Министерство на регионалното развитие присъства – за разлика от заседанието на Комисията. Изрично питам, тъй като ще Ви запозная с едни ужасяващи неща за Хасково. Дали има представител на органите на мастно самоуправление от Хасково?

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Не.

Емил Георгиев – представител на Федерация на потребителите:

От областната управа и от това умно и красиво ръководство на ВиК дружеството в Хасково? Вие казвате, г-н Иванов, че сте задължени до края на годината да определите цената и в противен случай ще носите включително и финансова отговорност. Нали така?

Доц. д-р И. Н. Иванов:

И пред съда...

Емил Георгиев – представител на Федерация на потребителите:

Мисля, че заслужавате да носите такава отговорност, защото трябва да вмените тази отговорност на ръководствата на ВиК дружествата – отговорност за течовете, отговорност за кражбите и най-вече отговорност за качеството на предоставяната услуга, но не за това, че се доставя вода, а за качеството на питейната вода. Уважаеми присъстващи, питейната вода в страната е крайно лоша. Има места в страната, където може да се говори за екологична катастрофа по отношение на качеството на водата. Говорим за социална поносимост. Аз бях впечатлен от изказването на представителя на „ВиК – Видин“ ЕООД. Аз съм видинчанин и трябва да Ви кажа, че много от Вас не знаят как живеят хората там. Там хората живеят на магия. Това е най-бедният район не само в Европа. Представителят на ВиК дружеството да казва, че трябва да се повиши Фонд „Работна заплата“, защото от това зависело качеството на услугата – там, където удариш сондаж на четири метра и излиза вода, при положение, че хората там са на ръба... Как да Ви кажа? Скотска история. Извинете ме за израза. Да искаш повишаване на цената с още 22%, доколкото разбрах, е повече от кошунство. Говорим за социална чувствителност в Хасково. С Вас, г-н Иванов, преди няколко дни имахме възможност да анонсираме моето изказване.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Помня.

Емил Георгиев – представител на Федерация на потребителите:

Знаете каква е трагедията там. От април миналата година официално се знае, че водата е замърсена с алфа активност. За да не бъда голословен, защото искам да Ви стряскам, г-н Председател, Хасково е на първо място по ракови заболявания: 350 на 100 000. Няма такава ситуация в Европа. Ракови заболявания... Вижте картата на цялата община. Всеки сондаж – алфа активност. Има резултати, където алфа активността е 22 пъти над нормата. При това положение мисля, че не може да се говори за повишаване на цена в региона, а напротив – веднага намаляване на цената, защото това не може да се търпи. По наше настояване получихме отговор от три министерства – на регионалното развитие, на околната среда и здравеопазването, в който трима заместник-министри казват, че водата не е годна за пиене. В 21 век се казва, че има водоноски на дванадесет места. Голяма гордост за нас. Къде живеем? 17-ти век по време на чума? Затова когато говорим за социална чувствителност мисля, че трябва да се направи много сериозен анализ и за да не отговаряте Вие, направете така, че да отговарят ръководителите на ВиК дружества. Присъствах на едно обществено обсъждане на Асоциацията на водните дружества по време на европредседателството ни. Мисля, че беше март месец или април.

Във връзка с Наредбата... Представителите на водните дружества се събудиха тогава, когато се заговори за Фонд „Работна заплата“. Когато аз се изказах, за малко не бях линчуван от тях, защото им се наруши спокойствието. Мога Ви дам още примери, жестоки примери.

Георги Христов - Гражданско движение „ДНЕС“:

Те те овикаха тогава.

Емил Георгиев – представител на Федерация на потребителите:

Няма значение. Аз съм представител на една гражданска организация, която 28 години мисля, че достойно защитава правата на потребителите. Да се върна ли в това изказване на този протокол, защото аз имам въпроси към Вас, г-н Иванов, по думите на Ваш представител, свързани с това, че Софийска община приема трето изменение на договора за концесия? Там е записано, че общината гарантира на „Софийска вода“ АД норма на възвръщаемост на собствен капитал в размер на 17%. Въпросът е за чия сметка. По-нататък Вие – представителите на Комисията, казвате, че в договора не трябва да има клауза на норма на възвръщаемост. Ако беше съобразила общината и не беше заложила тези изисквания, КЕВР имаше законова възможност да стартира служебно изменение на одобрения бизнес план. Много хитро. Перфектно. Какво излиза? КЕВР няма механизъм, защото общината съзнателно се е договорила с дружеството и са заложили тия показатели. Извинете ме за острия език! Ние сме на 50 метра до Вас. Аз Ви поканих, г-н Иванов. Искам да направя официална среща с цялото ръководство. Тогава ще се сблъскам с другия проблем – този потребителски Франкенщайн, наречен „Топлофикация София“, но това е друга тема. Мога да говоря още, но да не злоупотребя с Вашето доверие. Категорично се обявяваме против повишаването на цената. Преразглеждане на всичките бизнес планове. ВиК дружествата са единствените в сферата на комуналните услуги, които имат Общи условия. Единствените! Зад тези Общи условия някои ръководства се крият. За това предлагаме, разбрах, че и Вие го виждате, всяка Асоциация да си има отделни Общи условия, както енергоразпределителните фирми. Лицензиране дейността на всяко ВиК. Основният показател ще бъде качеството на водата, а не само разходите, които те правят, защото казвате, че трябва да има три показателя, единият от които въвеждате сега, както и разходите, които те трябва да изпълняват. Добре, ами ако тия разходи са само за Фонд „Работна заплата“? Някой съмнява ли се, че няма да ги изпълнява тия разходи? Защо не се въведе четвърти показател – качество не на услугата, а качество на водата? Мисля, че дойде време да се наложат много драконови санкции за крадците. Не става въпрос само за загуба. Става въпрос за колосални кражби. И не са само клетите цигани. Има бизнесмени, които крадат с тонове вода. Драстични санкции, защото тези загуби се плащат от добронамерените потребители. Елате да видите при нас как плачат хора затова, че ги изнудват – съда, частните съдии-изпълнители. Идват ония дебеловратите мутри, колекторските фирми. Елате да видите – вратите на Ада са отворени. Другото, което предлагаме, Хасково, Първомай – намаляване цената на водата. Няма как. Аз трябва да кажа, че се отказах да плащам водата в Хасково. Аз живея там. Искам да ме вкарат в съда и да видя по Наредба № 9 как ми предлагат услугата. Искам да Ви уверя, че в лицето на Федерацията нямате враг. Имате партньор. Официално заявявам, че ние предлагаме среща, както се каза и вчера, на която да обсъдим тези работи и да погледнем и другите – свързани с дейността на комуналните услуги. Мисля, че бях ясен. Четири предложения. Пак ги повтарям. Най-важното – никакво увеличение на този етап, преразглеждане на бизнес плана на операторите, намаляване на цената в Хасково, Първомай и там, където е доказано, че качеството на водата не отговаря на стандартите. Българският потребител не е никакъв петоразряден в Европейския съюз.

Огнян Винаров – представител на Граждански контрол:

Използвам случая... Намерих текста от този протокол от шести декември. Цитирам председателя Таско Ерменков: „Това, което стана общо ясно и от Вашето изказване, г-н Винаров, и от изказването на г-н Иванов, и на г-н Кочков, е, че след Нова година след заседанието на Комисията, г-н Николов, предлагам да направим едно заседание на Комисията за енергийно и водно регулиране, заедно с Министерство на регионалното развитие, което е изготвило наредба, публикувана за обществено обсъждане и в която Вие сте участвали, специално посветена на тема реформата във водния сектор, защото има наистина много въпроси, които са натрупани. Част от тях ги задаваме в парламентарен контрол, но там, за съжаление, се прехвърлят отговорностите към различни министерства и върху Вас. Затова нека да се съберат всички компетентни тук и да си говорят. Съгласни ли сте с мен? Да, да, да. Нека да се ориентираме към приключване вече“. Значи Вие се съгласихте за януари месец. Съгласихте се. Това е в протокола.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Аз за какво се съгласих?

Огнян Винаров – представител на Граждански контрол:

Съгласихте се да се отложи за януари.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Не!

Огнян Винаров – представител на Граждански контрол:

Как?

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Вие четете, както дяволът чете Евангелието. Аз много съм доволен, че Вие публично заявихте какво е казал г-н Ерменков, защото там няма никъде...

Огнян Винаров – представител на Граждански контрол:

Комисията реши да се отложи... С присъствието на Министерството на регионалното развитие, както и тази Наредба, в която Вие сте участвали по заповед... Този въпрос да се обсъди през месец януари и да няма увеличаване на цените. Аз поддържам това да е така.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Г-н Винаров, не Ви подхожда на възрастта да лъжите.

Огнян Винаров – представител на Граждански контрол:

На Вас не Ви подхожда точно това да говорите.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Благодаря Ви за участието.

Огнян Винаров – представител на Граждански контрол:

Не, няма какво да ми благодарите. Аз имам думата за изказване. Депозирал съм възражение срещу порочното, незаконно увеличение на цената на водата в България. Изключая Ловеч, Търговище, Разград, Хасково, Пазарджик, Софийска област, Кюстендил и Стара Загора, които имат късмета и щастието да не са си представили бизнес планове пред КЕВР за регулаторния период 2017 – 2021 г. и си карат с цените от 2016 г. Предстоят водни бунтове. За София цената за един кубик, която плаща концесионера е 4 стотинки, а сега ще плащаме по 2,60. Тя е увеличена от 31.03.2017 г. до

01.01.2019 г. от 1,824 на 2,589, т.е. с 41,72%. КЕВР системно извършва нарушения, които граничат с престъпления, а именно: законите и наредбите на ВиК сектора се предлагат от МРРБ, от МОСВ и Министерство на здравеопазването за качеството на водата. За реформиране на сектора, подмяна на ВиК тръби и пречиствателни станции са необходими 15 млрд. лева. Професорът, който се изказа, и всички ВиК оператори са прави, че трябва да се инвестират, но кой трябва да ги осигури? Те трябва да се докажат и финансират от еврофондове, от европрограмите за тази цел, които да се ползват от бенефициентите – ВиК операторите, които с държавни средства и капитал... ВиК операторите си направят инвестициите за едно финансиране, а не да бъдат с увеличение на цените. Представете си тези 15 млрд. Днес може да издържите, но следващия път – не. Ще падне и правителството, и парламента, а Вие никога отново няма да заемете тези постове. Вместо това парите се събират от гражданите чрез ежегодно увеличение на цените. Срещу Вас се изказаха депутатите Валентин Николов, Таско Ерменков, много НПО-та и граждани на заседанието на подкомисията за наблюдение на дейността на ДКЕВР при 44-то Народно събрание, видно от протокола от шести декември: Дискусията относно реформата във водния сектор и ролята на КЕВР, който прилагам. Председателят на КЕВР Иванов, както Кочков и Касчиев заявиха, че това трябва да се обсъжда в присъствието на МРРБ, които са подготвили нов закон и наредба. Оказа се, че от февруари Вие сте участвали в заповедта на министъра Петя Аврамова за изготвяне на наредбата. Без тях Вие не сте могли да работите, да санкционирате за неизпълнение на инвестициите. В това число не можете да им отнемете лицензиите, защото Вие им ги давате. Пречи Ви наредбата. Това е първата голяма лъжа на Иванов, Кочков и Касчиев, за която те трябва да си подадат оставките, защото излъгаха, че не са участвали в работна група, назначена със заповед на министъра от февруари 2018 г. за изготвяне на нова наредба на ВиК сектора. Търсели са среща с министъра Петя Аврамова, но не са могли да я осъществят. Тази наредба е обявена на сайта и срокът ѝ изтече на 22 октомври... на министерството... за обществено обсъждане. Депутатите, които са членове на комисията, бяха на същото мнение и се взе решение да се отложи този въпрос за месец януари. Аз съм се подписал на това. Моля Ви... Тъй като медиите не присъстваха... Вие не присъствахте на най-важното заседание в парламента по отношение на газ, ток, цена на парно и вода. Представителите на КЕВР скриха, че въпреки тези „пречки“ и свои възмущения още на 23 ноември са възложили на работна група да подготви увеличение. Вие скрихте и пред парламента, че на 17-ти ще се вземе решение за увеличение на цените. Това е фалш и демагогия на г-н Иванов. Само „Софийска вода“ АД, в това число и предшественикът, са натрупали 265 млн. лв. печалба. Чувате ли? 265 млн. лв. печалба. За 2017 г. – въз основа на тия цени, които Вие им одобрихте, печалбата е 30 млн. лв. - при 25 млн. за 2016 г. Водата се купува по 4 стотинки за кубик, а от първи 2019 г. ще ни я продават по 2,60 за кубик. Не са изпълнени никакви инвестиции. Тези 60% продължават. Сега са 48%. Още при Софийски, когато е подписал първата концесия, на два-три пъти ни увеличиха с по 200 млн. по техните инвестиционни планове и няма никакъв резултат. КЕВР си затваря очите и узаконява следните престъпления. Въпреки решение на Върховния административен съд, там го оспорихте пред комисията, че КЕВР е независим регулаторен орган... така пише в самото решение на съда... и не е длъжна да се съобразява със записаното в концесионния договор - норма на възвръщаемост от 17%. Това е гарантирана печалба от 17% - от г-н Софийски и следващите. КЕВР залага при определяне на цената на водата пак 17% - вместо 7-8%. Второ. Затваря си очите за кражбите на концесионера с надписване на сметките на несъществуващи количества вода, за което е нужно само основно образование. Примерът е... Това съм Ви го дал на МРРБ и на Вас. Вода за пиене в една фактура (аз съм приложил тук) 100 кубика. Това е чиста вода. Вода за пречистване – пак 100 кубика. Ами нали се готви, нали се пече, нали се пие, нали се уринира, миене, поливане на цветя и др. Никога не е равно на 100%. Остава около 60%. Във фактурата е пак 100%. Вода за пречистване от пречиствателна станция с всички отпадъци. Пак е

100%. Ако има 0% загуби – може, но цената се увеличава за 60% загуби. За 2017 г. са фактурирани 162 млн. прясна, чиста вода, питейна вода. От тях в пречиствателната станция са постъпили 132 млн. Разликата от 30 млн. по 80 стотинки са 21 млн. лв. Ние сме ги платили, а е чиста кражба. За тези пладнешки кражби знае КЕВР, МРРБ и Прокуратурата. Написаха ми смешни отговори, които сега ще изпратя с мой коментар на Прокуратурата. За този случай Ви прилагам фактура на клиент на концесионера „Веолия“. Трето. Друго престъпление на КЕВР е, че не санкционира оператора на Хасково за уран във водата. На друго място водата е замърсена с манган. Както и в Меричлери – от каолин, което води до доказани ракови заболявания. Потребители си купуват минерална вода. Прилагам статия за качеството на водата. Прилагам и писмо на Омбудсмана на Република България, в което се съобщава за несъгласие с предлаганите цени и многобройните дела във ВАС. Предлагам, г-н Иванов, днес да вземете най-разумното решение, с което вече сте се ангажирал, ангажиран е и парламента, подкомисията. Този протокол е налице. Ако искат, мога да го дам и на медиите. КЕВР да изпълни собственото си предложение пред подкомисията, което бе подкрепено от депутатите и неправителствените организации, за отлагане на решението за увеличаване на цената на водата от 01.01.2019 г.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Благодаря Ви, инж. Винаров. Вие всъщност обвинихте КЕВР в извършване на престъпление. Редно е това да се изпрати на Прокуратурата, защото в България, като конституционно устройство, има провоохранителни органи, които се занимават с извършените престъпления и с обвиненията за такива. Преминаваме към изказванията на трима граждани. Започвам първо с г-н Минчо Христов.

Минчо Христов – гражданин:

Г-н Иванов, аз ще се опитам да бъда изключително кратък. Знаете, че в 40-то Народно събрание, където Вие участвахте, има официално решение на Комисията за борба с корупцията, че концесията за „Софийска вода“ е криминална концесия и тя е дадена на Прокуратурата. За съжаление нейните следи се губят в Прокуратурата. Аз ще сезирам официално главния прокурор за това. Искам да Ви привлека вниманието на няколко цифри, с което искам да докажа, че увеличението, което Вие давате за водата, е необосновано и бих казал престъпно. Питам откъде-накъде „Софийска вода“ ще има норма на възвръщаемост 17%? Първи въпрос. При условие, че навсякъде другаде, ако погледнете водните дружества, нормата на възвръщаемост е в пъти по-ниска. Второ. Знаете ли, че още през 2006 г., преди повече от десет години, загубите на вода в София трябваше да бъдат 32%? Това беше записано в концесионния договор. Тук е представителят на „Софийска вода“. Нека ме поправи, ако бъркам, но в момента загубите са близо 50%, може би малко под 50%. Искам да Ви обърна внимание, че тези загуби, не само за „Софийска вода“, а става дума за цяла България, се калкулират в цената на водата. Получава се следния парадокс. Водните дружества, говоря за София, Варна, Русе, Бургас, Пловдив и всички останали градове, имат интерес да пускат водата в канализацията. Може би и умишлено да правят течове, може би умишлено да не ходят по сигнал и да оставят дни да тече водата, защото знаят, че тази вода се калкулира в цената на всички потребители. Ето там е големият въпрос. Аз мисля, че вместо да увеличавате цената на водата, Вие трябва да видите къде отиват тези загуби. Загубите не са само от циганите, тъй като тук беше посочено. Когато бяхме колеги в 40-то Народно събрание, Вие си спомняте, че имаше специално изслушване за „Софийска вода“, където се оказа, че цели квартали, говоря за Бояна, Драгалевци, Баня, си пълнят басейните някои тарикати съвсем безплатно. Бяха хванати директни байпасове от централните тръбопроводи без никакъв водомер – на богати хора, на много богати хора. Какво правите Вие? Защото не предприемете действия именно за тези течове и тези загуби. Не

може в София загубите да са близо 50%, а в Париж, Лондон, Берлин и всички останали столици да са под 10%. Значи нещо има.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Не са под 10%.

Минчо Христов – гражданин:

Около 10%. В повечето случаи са под десет. Г-н Иванов, натам трябва да насочите усилия и аз лично имам едно предложение. Хубаво е това да излезе от името на Вашата Комисия. Как да се решат проблемите на хората? Трябва да бъде вкаран един закон в Народното събрание. За съжаление аз не виждам депутати тука. В него да се ограничат загубите, които се включват в цената на водата. Нека да им дадем някакъв бонус и да са до 20%. Всичко останало да бъдат така добри концесионерите, собствениците, водни дружества и всякакви такива да си ги плащат. Тогава ще видите как драстично ще паднат всички загуби, които са някъде около 60% на национално ниво. Това е моето конкретно предложение. Бих искал да чуя и Вашето мнение по този въпрос.

В. Митовски - гражданин:

Аз ще взема отношение за цената на водата на „Софийска вода“ АД, защото съм от София и няма как да реагирам. Тук имаше предложения да бъдат преразгледани бизнес плановете. Аз също настоявам бизнес плана на „Софийска вода“ АД да бъде преразгледан. Законът дава право КЕВР служебно да го преразгледа. Няма пречка това да се случи. Твърдя, че това решение на КЕВР е взето с измама. Сега ще се мотивирам защо. Тук ставаше въпрос за тази норма на възвръщаемост. В концесионния договор, подписан 2000 г., ясно е записано, че става въпрос за 17% от акционерния капитал. Документът е пред мен. Ясно пише – акционерен капитал 8,8 млн. През 2006 г. КЕВР започва да определя цената по една формула, в която има собствен капитал, привлечен капитал и т.н., но акционерен капитал няма. Това означава, че акционерният капитал не е ценообразуващ елемент. От 2006 г. до 2017 г. включително КЕВР мами гражданите. Всички ги мами, като в своето решение цитира, че въз основа на концесионния договор дава норма на възвръщаемост 17% от собствения капитал. Каква е разликата? Акционерният капитал е 8,8 млн. Собственият в една от годините е 188 млн. Това е наказуемо по Наказателния кодекс - за измама. До какво води това? Сега ще видим какви стойности са им дали на „Софийска вода“ АД за периода 2017 – 2021 г. Те са им включили 113 млн. да връщаме на заеми. Единият от заемите е на междусвързани фирми и е около 80 млн., който е трябвало да бъде издължен през 2016 г., въпреки че те са имало към 60 млн. към 2016 г. свободни пари, защото не са реинвестирали цялата печалба. Не са направили инвестиции, определени от КЕВР за определена година. Това е пропуск на Наредбата. Не знам. След като са им заложени 10 млн., те правят 5 млн. и другите 5 млн. им остават. Те са имали възможност да си издължат заема, който води веднага до 12 млн. лихви. От 2017 – до 2021 г. Другото е, че в концесионния договор има клауза, където загубите трябва да бъдат 33% от 2008 г., която не се изпълнява. Няма клауза за 17% от собствения капитал, а се изпълнява, което е парадоксално. Какво се получава? Те са си заложили да пет години да получат 93 млн. лв. дивидент. За какво? Въпреки това, че не са си изплатили всички заеми с лихви, ще си получат дивидент от 93 млн. лв. Ще махнем всички разходи и ще им останат едни 111 млн., които пък по решението не е описано как трябва да бъдат изхарчени, което пак е нарушение, защото в бизнес плана ясно трябва да бъде записано кои пари за какво ще бъдат. В момента ние подаряваме 200 млн. лв. на „Софийска вода“ и искаме ново увеличение. Затова настояваме да се преразгледа това решение и чак тогава КЕВР да премине към увеличение на цената. Другото, което е за тази поносимост. Колежки питаха статистиката. Поносимостта се прави от brutните доходи - примерно в енергетиката, защото аз съм работил там. Средната брутна заплата е 1500 лв. Но 40% веднага отиват

като данъци. Ако сложим и 20% ДДС, тя половината отива в данъци. Фактически статистиката изчислява на брутно наше възнаграждение, а не на това, което ние реално сме получили, което значи, че два пъти са сбъркали. В това решение на КЕВР не може да бъде 10 лв. поносимостта в София. Това означава, че те могат да дадат 10 лв. цена и да кажат, че няма нарушение на закона. За тази норма през 2016 г. КЕВР в пълния си състав взема решение тя да бъде 9,96, а за останалите дружества е 7. Защо? През 2017 г. трима души, не всички, двама от тях са тук, а третият го няма – Светла Тодорова, Ремзи Осман и Кочков, в нарушение на собствено решение на КЕВР взимат решение тя да бъде 17% и пак от собствения капитал. Цитират, че такава е клаузата в договора. И. Иванов гласува „против“ и дори дава сигнал в Прокуратурата. Тя в момента води дело, което се бави вече две години – това решение на КЕВР за петгодишен регулаторен период да бъде отменено.

Ангелаки Гоцев – гражданин:

Водата и водните ресурси са от жизнено значение за населението на една страна. Не напразно в цял свят водоснабдяването, както и електроснабдяването, са от стратегическо значение за управлението на тази страна. Не може тези жизненоважни отрасли да се дават под концесия на чужди фирми. Самата страна отговаря, държавата отговаря за водоснабдяването и наличието на пречистена вода за гражданите. Какъв е изводът на хората, които сега в момента са отвън и които протестирали срещу това увеличение на цената на водата – това, което се мъчите да направите и според мен не е редно? Не е редно защото населението на страната ни от 9 млн. в момента е някъде около 6-6,5 млн. Това означава, че една трета от населението го няма. Би трябвало да е паднало потреблението на водата за питейни нужди. Логично е самата цена на водата, понеже пада потреблението, да се намали. Какво кара тази Комисия да увеличи толкова драстично цената с 22%? Прекалено много е. Защо, когато се правят тези неща от Вашата Комисия, не се извиква този помощен орган, който Вие имате и на който аз съм член – Консултативния съвет към Комисията за енергийно и водно регулиране? Защо Консултативният съвет не работи? От пет години съм член на Консултативния съвет. Вече никой не ме вика. Никой не иска да има от гражданската квота вътре. Защо? Крие ли се нещо от гражданите? По същия начин беше закрит и Общественият съвет по енергетика към Министерството на енергетиката. Извинявайте много, но когато се засягат интересите на народа, на хората, би трябвало да се викат и техни представители при съставянето на тези документи, с които Вие искате да повишите цената на природен газ, електроенергия или на питейна вода.

Красимир Богоев – заместник-председател на Национален браншови синдикат „Водоснабдител“ към КНСБ:

Нямах намерение да се изказвам, защото каквото имах да казвам, аз съм го казвал винаги на обществените обсъждания при приемане на бизнес плановете на ВиК операторите. Сега искам само няколко цифри да кажа, защото се коментира все Фонд „Работна заплата“ чрез който едва ли не заплатите в сектора ще се увеличат драстично. Ние събираме информация и правим анализи. Мога да кажа, че преди КЕВР да започне да регулира цената на ВиК дружествата средната работна заплата в бранша беше с 20% по-висока от средната работна заплата за страната и секторът беше много привлекателен за всички работници и за младите хора. Сега ситуацията е коренно различна. Средната работна заплата в сектора е с 22% по-ниска от средната работна заплата за страната. Има ВиК дружества, в които две трети от работещите са изцяло на минимална работна заплата. Преди половин година преговаряхме със Съюза на ВиК операторите за сключването на нов браншов колективен трудов договор. Справките, до които и двете страни достигнахме, са ужасяващи. Огромна част от работещите в сектора са на минималните осигурителни прагове. С това увеличение на минималната работна заплата с близо 11%, което е заложено до 2021 г., КЕВР дава между 2% и 3% ръст на Фонд

„Работна заплата“ за година. Не виждам кой ще остане да работи в сектора. Това го казвам с болка, защото преди няколко години работиха между 18-19 хил. човека. Сега са малко над 17 хил.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Колеги, преди да дам думата на представителите на работната група и след това на членовете на Комисията за енергийно и водно регулиране, се обръщам към представителите на ВиК операторите.

Георги Владов – управител на „Водоснабдяване и канализация – Видин“ ЕООД, гр. Видин:

Понеже няколко пъти се спомена... Имам право на реплика. Г-н Председател, искам да кажа, че на това заседание би трябвало хората, които се изказват, да се отнасят много отговорно. Ще дам един пример. Една неточна цифра, спомената от Омбудсмана на Републиката, се превърна в повод за други изказвания и аз сега сигурно до Нова година трябва да обяснявам във Видин какви са тези 22% увеличение цената на водата. Цената на водата във Видин се увеличава с 6,5%. Как в институцията боравят с цифрите, нямам представа. В момента цената е 1,67 лв. Увеличението е 16 стотинки. Всеки може да сметне колко е. Аз знам откъде идва тази заблуда, но човек би трябвало да се отнася отговорно. Заблудата идва оттам, че ние досега нямаме пречистване на отпадъчните води. Евантуално от 2019 г. – ако влезе пречиствателната станция в действие, тогава населението ще поеме цената за пречистване. Тогава тази цифра би могла да бъде вярна. Така да се манипулира с цифрите... Ако влезе в действие! Каквато и сума да сложим към нула, тъй като ние в момента нямаме пречиствателна станция, би могло да се скочи на такъв процент. Когато правим изказвания, нека да се слушаме. Точно това, което каза председателят на КНСБ – аз говорих за минималната заплата и за увеличението на заплата вследствие решение на Министерски съвет за увеличаване на минималната заплата за страната, а не за каквото и да е увеличение на цената на заплатите на „Водоснабдяване и канализация – Видин“ ЕООД, с което ние да спекулираме с бедността на хората в този регион. Ние или трябва да изпълняваме решение на Министерски съвет, или не трябва. Много бих искал, когато се явяват хора на такъв вид обсъждания – нека се подготвят добре. Убеждавам се, че ВиК секторът е сложна тема. Може би не всеки го разбира.

Емил Георгиев – представител на Федерация на потребителите:

Репликата за спекулата беше отправена към мен. Аз продължавам да твърдя, че там хората живеят на магия, но защо не чух нито един воден оператор да говори за качество на услугата? Защо всички говорят за увеличение на заплати? Кога най-последен един от Вас, както Община Шумен и областния управител на Шумен казва, ще каже, че трябва да мислим за качеството на услугата? Има води в страната, които се отразяват на здравето на хората и хора умират – както преди години умираха в Меричлери от левкемия.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Има ли други представители на ВиК оператори, които биха желали да вземат думата, защото имаше доста изказвания по техен адрес? Не виждам. В такъв случай се обръщам към работната група. Г-н Касчиев, ще вземете ли отношение?

И. Касчиев:

Много неща се казаха и надали може да се отговори на всички. Искам няколко основни акцента да направя.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Отговорете на основните въпроси.

И. Касчиев:

Първо. Очевидно вече става ясно за всички, че бизнес плановете на ВиК операторите са един изключително важен документ, който е всичко друго, но не и формален. Затова Комисията подходи изключително отговорно при разглеждането на проектите на бизнес плановете на ВиК операторите. Знаете, че това продължи доста дълго време. Многократно заявленията на дружествата бяха връщани с искане за преработка, за мотивиране на направените прогнози. Всеки един бизнес план на всяко едно дружество, което в момента е обект на тази процедура, е разгледан, одобрен и съгласуван от съответната Асоциация по ВиК, включително и от Област Шумен. Тази процедура изисква бизнес планът да бъде разгледан на заседание на всеки един общински съвет, който членува в тази Асоциация по ВиК – преди самата Асоциация да се събере и да го съгласува. Това гарантира още една форма на някакво обществено разглеждане на този бизнес план. След това всеки един бизнес план, преди да бъде одобрен от Комисията, е минал процедура по обществено обсъждане тук – в сградата на Комисията. За всяко едно производство са канени представителите както на Омбудсмана, така и на потребителски организации. За съжаление, на много от тези процедури те не се отзоваваха. Радвам се, че вече се отзовават на тези разглеждания, но трябваше да бъдете тук, когато се правеха обществените обсъждания на всеки отделен бизнес план. Във всяко едно решение, с което бизнес планът е одобрен, са одобрени и цени по години. Тези цени, които в момента подлежат на изменение, са вече одобрени в решенията на бизнес плановете. Тези решения са влезли в сила. Когато се повдигат искания за преразглеждане на бизнес плановете, в нормативната ни уредба ясно е записано при какви възможности тези бизнес планове могат да бъдат преразгледани – настъпване на неочаквано събитие, което съществено влияе върху приходите или разходите на дружеството. Никъде в закона не пише дали тези решения са възприети като справедливи, дали не са. Това не е основание Комисията едностранно да стартира процедура по преразглеждане на бизнес плановете. Аз искам да се обърна към представителите от Област Шумен. Преди Комисията да одобри плана на „ВиК – Шумен“ ООД, ние Ви информирахме с писмо от февруари месец 2017 г., че според нас „ВиК – Шумен“ ООД не предвижда необходимите инвестиции и че в бизнес плана нищо не се предвижда за пречиствателна станция за питейни води. По закон Вие имахте право да върнете бизнес плана на „ВиК – Шумен“ ООД и да му окажете как да си допълни инвестиционната програма. Не се възползахте от това Ваше право и съгласувахте бизнес плана в края на месец юли 2017 г. – с повече от една година закъснение, с което нарушихте и Вашия договор. Все пак искам да посоча, че Асоциацията по ВиК е страна по договор. В този договор са предвидени договорни показатели за качество. Предвидени са неустойки. Предвидена е и възможност за прекратяване на договора при съществено неизпълнение, което включва и неизпълнение на договорните показатели на качество. Ако Вие и която и да е Асоциация не сте доволни от оператора, който работи, имате право да прекратите договора с него. За съжаление във ВиК сектора не се прилага лицензионен режим от страна на Комисията. Формата на лицензия формално се изпълнява от тези договори, които са сключени между Асоциация и ВиК оператори. През годините Комисията многократно е апелирала да придобие пълни регулаторни правомощия във ВиК сектора, каквито има и в енергетиката, т.е. не само да одобрява бизнес планове и цени, но да издава лицензии и да има право да отнема лицензии на дружествата, ако не си изпълняват изискванията. До момента това нещо не се е случило. Асоциациите по ВиК са институциите, които трябва да контролират как дружествата поддържат и стопанисват публичните активи, защото те са собственик на тези активи и са възложили тези действия по договор. Тук е моментът да попитам Омбудсмана, за

съжаление г-жа Маналова си тръгна. Тя започна нейното изказване с това, че има много жалби на граждани. Колко от тези жалби Омбусманът изпрати до Асоциациите по ВиК и как те реагираха? По жалби, които постъпват в КЕВР, ние сме изпращали редица сигнали към определени Асоциации, както и към МРРБ - с искане да се изпълняват контролните правомощия по Закона за водите. Получаваме откази. Крайно време е наистина всички ясно да разберат кой за какво отговаря в този сектор. Комисията одобрява бизнес плановете на дружествата и включва в цените на ВиК услугите предварително разходи за амортизация на публични активи, с които да се финансират инвестициите. Нека да напомним, че едно от предварителните условия, които Европейската комисия постави пред България, преди да одобряват оперативни програми, беше специално във ВиК сектора да се въведе механизъм за гарантиране на инвестициите, т.е. за всеки един ВиК оператор да се създаде една специална банкова сметка, в която да се отчисляват част от приходите, да се заключват в тази банкова сметка и да се отпускат само за инвестиции. Как се извършва този механизъм ние все още не знаем. Отправили сме питане към МРРБ да ни се представят годишните доклади поне за всички дружества, които имат одобрени бизнес планове, но така или иначе в механизма за ценообразуване на КЕВР е предвидена възможност, ако дружествата не изпълнят инвестициите, Комисията да преразгледа одобрените цени и да ги намали с тази разлика. Нашата роля е да осигурим адекватен ценообразуващ механизъм, който да позволи секторът да бъде финансово устойчив. Ангажимент на ВиК операторите и на техния собственик, който в общия случай е МРРБ за държавните дружества, е да гарантира, че тези ВиК оператори се управляват ефективно, организационната им структура е ефективно направена и дружествата изпълняват всички законови изисквания. КЕВР не е собственик на тези дружества и ние не можем да влияем на търговското им управление. Бяха казани няколко аргумента, че потреблението пада и оттам цените трябва да падат. Не е вярно. Формулата за ценообразуване гласи, че необходимите приходи се разделят на количествата. Ако количествата намаляват – цената автоматично се вдига. Това е елементарна сметка. Друг е въпросът, че във ВиК сектора има страшно високи нива на търговски загуби. Не са само тези цигански квартали, които не плащат. Тук отново ангажимент на МРРБ и на Асоциациите по ВиК и на ВиК операторите е да създадат такава организация, че тези търговски загуби да намаляват. През тази година беше направена една извънредна проверка в един ВиК оператор и се констатира, че една година това дружество не е отчитало един голям потребител – просто защото водомерът е блокирал и никой не е видял. Нашият фокус към операторите е да създават регистри, бази данни, да имат процедури и правила за работа. Това е доброто търговско управление, което да гарантира, че няма такива проблеми. Пак казвам, че ангажимент на ръководителите на дружествата е да въведат по-добро управление. Сега не мога да коментирам въпросите за Хасково, тъй като ВиК дружеството не е сред тези, които имат одобрени бизнес планове. В момента техните цени не се преразглеждат, но знаете много добре, че си има компетентен орган, който регулира качеството на питейната вода и дава предписания на дружествата какво да предприемат, когато водата се отклонява. Ако потребителите, това е нормална практика в целия Европейски съюз, не са доволни от качеството на водата, имат право да завеждат съдебен иск срещу дружеството. Има вече такъв прецедент. Пак е в Област Шумен, където един потребител заведе дело срещу ВиК оператора точно за задълженията, които са формирани за периода, в който водата не е отговаряла на изискванията и съдът отсъди по справедливост, че задължението му трябва да бъде намалено наполовина. Но КЕВР не може да се произнесе вместо съда. Всеки потребител трябва да си търси правата, ако не получава качествена услуга – може да се обърне към съда. Много неща се казаха за „Софийска вода“ АД и защо в цената е включена норма на възвръщаемост от 17%.

Говори В. Митовски, без микрофон.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Г-н Митовски, моля Ви! Имахте възможност всички да говорите. Сега вече говорят представителите на Комисията.

И. Касчиев:

Мога да прочета извадка от доклада от работната група в Столична община, която е подготвила проекта за Трето допълнително споразумение, което знаете, че вече е факт. Беше подписано между Столична община и „Софийска вода“ АД. Ще изчета следното: „В концесионния договор е заложена норма на възвръщаемост на акционерния капитал на концесионера не по-малко от 17%. Непостигането на тази норма на възвръщаемост дава право на концесионера да прекрати концесионния договор по реда на чл. 36.3.4. във връзка чл. 22.7. - Ценово ограничение при благоприятни за него условия. Този текст поставя два основни проблема пред Столична община. Първо. Съгласно Закона за регулиране на ВиК услугите и подзаконовите актове към него, регулирането на цените на ВиК услугите, включително определянето на норма на възвръщаемост, попада изцяло в правомощията на КЕВР. По този начин текстът на концесионния договор влиза в противоречие с общия механизъм за регулация на ВиК услугите и пречи на КЕВР да изпълнява нормално функциите си. Второ. Заложена в концесионния договор норма на възвръщаемост е много по-висока от тези, които КЕВР е утвърдила за останалите ВиК оператори в страната. В резултат на преговорите Столична община и концесионерът постигнаха споразумение фиксираната норма на възвръщаемост да отпадне от концесионния договор считано от 01.01.2022 г. – началото на следващия регулаторен период. Промяната ще влезе в сила, ако концесионерът е погасил основен и подчинен заем и решението на КЕВР, с което е одобрен бизнес план за регулаторния период 2017-2021 г. остане в сила. С отпадането на фиксирана норма на възвръщаемост КЕВР ще може да определя значително по-ниска норма на възвръщаемост на концесионера, вероятно около препоръчаното от КЕВР ниво от 9,94%. При посочените по-горе условия концесионерът вече няма да има право да прекрати концесионния договор, ако определената от КЕВР норма на възвръщаемост е по-ниска от 17%“. Това е, което са написали в Столична община. Измененият договор съдържа условие КЕВР да определя норма на възвръщаемост на собствения капитал на „Софийска вода“ АД, считано от следващия регулаторен период. Ако текстът на ценовото ограничение беше отпаднал в действащия концесионен договор...

В. Митовски - гражданин:

Лъже!

И. Касчиев:

Господине, чета Ви дословно какво пише в доклада на работната група на Столична община. Прочетете си решението на Общинския съвет, прочетете...

Говори В. Митовски, без микрофон.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Г-н Митовски, моля Ви се!

И. Касчиев:

Прочетете становището на КЕВР, което КЕВР е дала по проекта на Трето допълнително споразумение. Задавайте си въпросите към страните по концесионния договор. На въпроса на Огнян Винаров, който няколко пъти каза, че на тази среща в подкомисията в Народното събрание, която наблюдава дейността на КЕВР, е било взето решение това заседание да се отложи. Това не е вярно, г-н Винаров.

Огнян Винаров – представител на Граждански контрол:
Как да не е вярно?

И. Касчиев:

Там се взе решение...

Говори О. Винаров, без микрофон.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Г-н Винаров, имайте уважение към директора...

Огнян Винаров – представител на Граждански контрол:

Какво уважение? Лъже! Не го е срам...

И. Касчиев:

Аз бях там на тази среща. Взе се решение да се проведе нова среща на подкомисията...

Говори О. Винаров, без микрофон.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Крайно време е! Приложете го там, където трябва, в Народното събрание, където ни избират, а не тук да правите изявления само заради медиите. Продължете, г-н Касчиев.

И. Касчиев:

На тази среща се взе решение, тъй като темата, която беше в дневния ред е дискутиране на реформата в сектор ВиК, ние ясно казахме, че реформата в сектора се прави от МРРБ, това е съгласно Закона за водите, и институцията, която осъществява държавната политика в сектор ВиК. Това не се прави от КЕВР. Затова народните представители се съгласиха, че е нужна следваща среща, на която да се дискутира реформата в сектор ВиК, която да се проведе следващата година, като се поканят представители и на МРРБ, вероятно и на МОСВ. Не е ставало дума на тази среща да се отменя решението на Комисията, с което одобрените цени влизат в сила. Ясно беше казано, че това е неизбежно, тъй като е записано в законодателството и Комисията е длъжна да го прилага.

Говори О. Винаров, без микрофон.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Продължете, г-н Касчиев.

В. Митовски - гражданин:

Г-н Иванов, можем ли да вземем отношение?

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Не, засега. Няма да има свободна дискусия. Всеки, който заяви желание, взе думата, изказа се. След това беше дадена възможност, включително за реплики, но от този момент нататък говори само директора на дирекция „ВиК“. След това давам, думата на моите колеги - членове на КЕВР, които изчакаха цялата дискусия, за да изразят становище.

И. Касчиев:

Искам да кажа още няколко неща по предложенията на Омбудсмана. Беше казано, че трябва да има ясни критерии за социалната поносимост. Напълно сте прави. Ние още преди две години приехме анализ на проблемите, свързани със социалната поносимост и предложихме законодателни изменения. За съжаление те все още не са факт. Действително се обяви, че през тази година МРРБ изготвя Закон за ВиК. Сроковете, които тогава се обявиха, бяха до есента да има обществено обсъждане на проекта на този закон. Ние до момента не сме видели такива предложения. Наистина трябва да има подпомагане. Не е както беше споменато, че хората трябва да имат неограничен достъп до вода. Никъде в Европейския съюз няма такова нещо. Хората трябва да имат достъп до вода в количествата, които са нужни за социално-битови нужди. Почти в целия Европейски съюз под някаква форма бедните хора се подпомагат, тъй като действително достъпът до вода е основно човешко право. Това е регламентирано и в резолюция на ООН. България е една от много малкото държави, в която има енергийно подпомагане, но няма водно подпомагане. Тази тема се дискутира от пет-шест години, ако погледнете в интернет. Този въпрос трябва да бъде отправен към МРРБ, тъй като те предлагат законодателството. По отношение на единната цена за ВиК услугите. Знаете много добре, че това изменение беше прието в Закона за водите през 2015 г. и КЕВР е длъжна да го спазва. Ако се приемат някакви нови изменения – те вероятно ще важат за следващия регулаторен период. Както се променят, така КЕВР ще спазва нормативните изисквания. Това е от мен.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-н Касчиев. Обръщам се към колегите от Комисията.

В. Митовски - гражданин:

Г-н Касчиев, не получих отговор. За Вас 200 млн. не са ли съществено отклонение от бизнес плана? Вие им подарявате 200 млн. на „Софийска вода“. Това не е ли основание да преразгледате плана? Ако това е така, кажете, че 200 млн. се подаряват и няма да се разглежда плана.

Р. Осман:

Сигурно ще се повтори с някои от колегите, които се изказаха. Аз съм убеден, че всеки в залата осъзнава, че Комисията е регулаторен орган и не е на подчинение на Министерство на регионалното развитие. КЕВР е част от изпълнителната власт в страната и е орган, избран от Народното събрание. Министърът със заповед не може да определя служители на Комисията да участват в работни групи. Аз съм юрист. Това е невъзможно да стане. Разбира се, наши представители, включително и комисари, максимално участваме и ще участваме във всички мероприятия. Интересът е взаимен за страната, включително когато се касае и за водната реформа, но ние не отговаряме за водната реформа, както каза и директорът. Нашата дейност е регулаторна. Другото е да говоря нещо, с което някой очаква да му се харесам. Няма да го направя и преди не съм го правил. Ще бъда коректен като юрист. Подходите за Шумен. Извинявайте, господа от Шумен - г-н Областен управител, господин заместник-кмет. Мисля, че десет или дванадесет стотинки е за потребителите на вода в Шумен. Вие сте председател на Асоциацията по ВиК. Шумен е най-голямата община в Асоциацията. Сигурно сте чели доклада от извънредната проверка на Комисията. Надявам се, че сте го чели. Има заводи, които отклоняват вода по 10-20-30 хил. кубика в Шумен. От Административна прокуратура изпратиха това вече в Шумен. Интересно ми е Асоциацията какво прави. Констатирано е, че камък е влязъл във водомера. 10 000 кубика на месец. Това е колкото цяла община Нови пазар. Три завода използват вода и не плащат. Аз не съм прокурор, нито съм адвокат на едната или другата страна. Имах разговори с Омбудсмана. Отзоваха се навреме. Сигнализирахме органите. Сигнализирах Главна прокуратура. Заводи,

които произвеждат десетки хиляди фаянс, нямат източник на вода. Откъде произвеждат този фаянс? Аз зададох въпроса и ако бяхте прочели доклада на Комисията, щяхте да видите, че бизнес планът е изпратен от Асоциацията при нас. Ние го одобрихме. Имаше и корекции. В момента 2.26: 10 стотинки; 2.213, около 10 стотинки. Очаквам от Асоциацията да излезе с ясна позиция. Аз разбирам този областен управител. Писал съм го навремето този закон и знам правомощията на областния управител. Бил съм председател на тази комисия. Трябва да аплодираме, че присъствате днес на заседанието. Хубаво е, но хубаво щеше да бъде да чуем позицията на Асоциацията на Област Шумен, на Асоциацията по ВиК. Интересно щеше да бъде тези кметове, които не са участвали, когато е обсъждан бизнес плана, а след това изпращат писма, че не са доволни от бизнес плана... Масово. Не става въпрос за Вашия район. Установихме, че кметове на общини не участват, когато се обсъжда бизнес планът. Вярвам, че оттук нататък всеки член на Асоциацията по ВиК много активно ще участва в областта. Изпращаха писма до Комисията, а самите те не са отишли да участват, но търсят отговорност от КЕВР. Случаят във „ВиК – Шумен“ е фрапиращ. Надявам се Районна прокуратура в две общини много бързо да приключи. Имаме сигнали и за един район в Южна България, но в края на краищата ние не сме разследващ орган. Нашето задължение са плановете, извънредните проверки и след това да изпратим този сигнал до Вас – в Асоциацията и до Прокуратурата. Разследващите органи да си преценят. Аз не съм следовател, не съм прокурор, не са такива нито председателят, нито моите колеги. Асоциацията има едни правомощия, които Комисията ги няма. Вие подписвате договора с този оператор. Вие подписвате договора с оператора, не КЕВР. Аз мога да говоря като юрист какво можете да направите, но не е нужно. Това е първият фрапиращ случай, установен от КЕВР, но съм убеден, че те са десетки в страната. Много е лесно да обвиним един етнос, че не плаща. 100 000 кубика са водата за цяла година на една община като Цар Калоян. Цяла община! Има такива фрапиращи случаи. Не искам да съм на мястото на шефовете на ВиК операторите. Разбира се, че е много трудно във Видин и други осем области, където има малки населени места. Винаги съм го казвал. Тези хора никой не може да ги ограничи и ние сме задължени, ВиК и цялата държава е задължена да предоставя тази услуга. За съжаление общият брой на служителите в тези области ще е висок. Познавам добре Област Видин от предишните ми дейности, включително и Благоевград. Каквото и пререструктуриране да има, ще имат повече служители на глава от населението, отколкото по-компактни населени места. Малко скъпо ще излезе, но не споделям това, което професорът каза. Моите най-добри чувства към професора. Аз също съм свързан 20 години с университета, но само цената на водата няма да привлече студентите и да има наплив към ВиК специалностите. Това няма да стане. Подходът трябва да е друг. Вие съвсем основателно поставяте този въпрос. Г-н Председател, може да се говори много, но трябва да се види оттук нататък... където смятаме, че цената в определени райони е прекалено висока... да видим заедно с Асоциацията и да предизвикаме не само извънредни проверки от страна на Комисията, но и какво може да направи самата Асоциация. Тези стопански потребители колко плащат? Много е интересно. Фрапиращи са случаите. Те се оформят. Уплашихме се, когато ги установихме. Сега законът ще бъде приложен с цялата си строгост, със санкции по адрес на управлението на ВиК оператора в Шумен. Много високи санкции. Много ми е интересно Асоциацията дали ще ни подкрепи. Надявам се, че ще ни подкрепи. В това не се съмнявам. Относно поведението на определени служители... Законът ни дава такива правомощия. Що се отнася до „Софийска вода“. По същия начин. КЕВР си е свършила своята работа. Ако не беше концесионният договор, нормата на възвръщаемост на капитала за „Софийска вода“ щеше да бъде 9,94%. Другото е да се харесаме на хората. Договорът не е подписан. Това е единственият концесионен договор в България във ВиК сектора. Други няма.

Говори О. Винаров, без микрофон.

Р. Осман:

Не ме прекъсвайте.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Думата давам аз. Тук няма да се превърне в пазарлък.

Р. Осман:

Аз не лъжа. Това е факт. Всеки студент в първи курс, който учи Право ще Ви каже, че нямате право да промените този концесионен договор.

Говори В. Митовски, без микрофон.

Р. Осман:

Не ме прекъсвайте! Г-н председател...

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Аз вече казах. Освен да отида и да го изгоня...

Говори В. Митовски, без микрофон.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Г-н Митовски, съвсем ясно Ви казах. Имахте право на изказване. Направихте го. Не са Ви прекъсвали нито Вас, нито който и да е друг.

Говори О. Винаров, без микрофон.

Р. Осман:

Всеки ден го чета, но защо ме прекъсвате? Защо сега се надвикваме? Аз също можех да Ви прекъсна докато говорите. Какво от това? Ще спечели повече аудиторията ли?

Говори О. Винаров, без микрофон.

Р. Осман:

Аз го чета, г-н Винаров. Всеки ден го чета. Това ще Ви го каже всеки студент в първи курс, който учи Право. Няма как КЕВР да промени. Страните, които са по този договор... Приключвам тук. Много ясно позицията беше изчетена от директора. Ние сме си свършили нашата работа. Ако има решение на съда – ние сме длъжни да го изпълним. Аз не коментирам решенията на съда. Дойде ли решение на съда – изпълняваме го. Като юрист съм длъжен да предупредя моите колеги как стоят нещата.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Обръщам се към г-жа Трендафилова и г-жа Тодорова. Има ли от Ваша страна изказване? Не виждам. В такъв случай обявявам, че срокът за представяне на становища от всички заинтересовани организации, институции и лица изтича утре: 18.12.2018 г. в 17:00 часа. Всеки, който счита, че в рамките на дискусиата има още нещо, което да предложи – може да го предложи в своето писмено становище. Второ. Насрочвам закритото заседание на Комисията за енергийно и водно регулиране за приемане на решение на 28.12.2018 г.

Комисията прецени, че обстоятелствата по образуваното производство са изяснени пълно и всестранно, и на основание чл. 47, ал. 1 от Правилника за дейността на КЕВР и на нейната администрация

РЕШИ:

Насрочва закрито заседание на 28.12.2018 г. за вземане на решение относно изменение на одобрените цени на ВиК услуги за 2019 г. по реда на чл. 6, т. 2 и чл. 29 от Наредбата за регулиране на цените на водоснабдителните и канализационните услуги .

Председателят закри откритото заседание в 15:08 ч.

Приложение:

1. Уведомително писмо на КЕВР с изх. № В-17-00-4/07.12.2018 г. до заинтересованите лица.

ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:

.....

(С. Годорова)

.....

(Р. Осман)

.....

(П. Трендафилова)

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н.ИВАНОВ

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

Р. ТОТКОВА

Протоколирал:

(Н. Косев - главен експерт)